

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-01- Nr. (1.1.3E-141)10-

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 10 d. nutarimo Nr. 152 „Dėl Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – projektas).

Projekto tikslas – užtikrinti Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos (toliau – Komisija) narių teisę gauti teisingą apmokėjimą už veiklą Komisijoje.

I. Sprendžiama problema. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 26 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Komisijos nariams atlygis už darbą mokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatyta tvarka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo redakcijos, galiojusios iki 2024 m. sausio 1 d., 15 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 10 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – nuostatai), 31 punkte nustatyta, kad Komisijos nariams, išskyrus valstybės tarnautojus, mokamas 0,082 pareiginės algos bazinio dydžio, nustatyto Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatyta tvarka, atlygis už vieną Komisijos posėdžio valandą ir 0,14 pareiginės algos bazinio dydžio atlygis už pasiruošimą Komisijos posėdyje nagrinėti vieną prašymą dėl žalos paciento sveikatai atlyginimo (toliau – prašymas). Taikant Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2023 metais, įstatyme nustatytą 2023 metų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (186 eurai), tai yra atitinkamai 15,25 euro ir 26,04 euro.

2023 m. gruodžio 14 d. priimtas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymas, kuriuo nauja redakcija išdėstyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas (toliau – Darbo apmokėjimo įstatymas). Darbo apmokėjimo įstatymo 6 straipsnyje nustatytas naujas pareiginės algos koeficiento vienetas – Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatytas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (1 785,4 euro), o 12 straipsnyje – naujos komisijų narių atlygio dydžių ribos. Komisijai taikomi Darbo apmokėjimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto nustatyti dydžiai (Komisija priima sprendimus, kuriuos vykdyti privalo valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti juridiniai ar (ir) fiziniai asmenys ir kuriuos pakeisti arba panaikinti gali tik pati komisija arba teismas): 0,005–0,011 pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio atlygis už vieną komisijos posėdyje dirbtą valandą ir 0,008–0,04 pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio atlygis už pasiruošimą komisijos posėdyje nagrinėti vieną paraišką, pareiškimą, prašymą ar skundą, eksperto išvados parengimą. Šios nuostatos dėl naujų komisijų narių atlygio dydžių ribų įsigaliojo 2024 m. sausio 1 d.

Atsižvelgiant į tai, nuostatuose turi būti nustatyti Darbo apmokėjimo įstatymo naujoje redakcijoje nustatytas ribas atitinkantis Komisijos narių atlygis.

Vertinant, kokius pareiginės algos koeficientus Komisijai nustatyti, atsižvelgta į šias aplinkybes:

1) Komisijos pareiginės algos koeficientai nesikeitė nuo 2017 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. V-387 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. V-79 „Dėl Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisijos darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, nors Komisijos darbo apimtys ir sudėtingumas didėja, pvz., Komisija 2017 m. priėmė 131, 2022 m. – 200, o 2023 m. – 251 sprendimą. Nuo 2023 m. Komisija nagrinėja ir prašymus dėl žalos paciento sveikatai atlyginimo, padarytos atliekant mažos intervencijos klinikinį vaistinio preparato tyrimą arba bet kurį kitą biomedicininį tyrimą, kuriame dalyvaujančiam asmeniui taikomi intervenciniai biomedicininio tyrimo metodai kelia tik nedidelį nepageidaujamą laikiną poveikį jo sveikatai ir kurio užsakovas yra asmens sveikatos priežiūros įstaiga ar jos darbuotojas arba kurio tyrėjas yra asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojas (2023 m. gautas 1 toks prašymas).

Pasiruošimas nagrinėti 1 prašymą apima:

- prašymo ir kartu pateiktų didelės apimties (daugeliu atvejų 100-200 lapų) dokumentų (medicinos dokumentai, Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VASPVT) išvados, kiti dokumentai) ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateiktų dokumentų (asmens sveikatos priežiūros įstaigų paaiškinimai, medicinos dokumentai, vidaus audito ataskaitos taip pat sudaro nuo 100 iki 200 lapų) nagrinėjimas. Pagal 2022 m. metinę Komisijos veiklos ataskaitą, svarstant prašymus, Komisijai 24 atvejais buvo pateiktos Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VASPVT) atliktų patikrinimų ataskaitos. 19 prašymų buvo nurodyta daugiau nei viena asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje padaryta žala paciento sveikatai. Preliminariais 2023 m. duomenimis, Komisijai buvo pateiktos 39 VASPVT patikrinimų ataskaitos, daugiau nei 26 prašymuose buvo nurodyta daugiau nei viena asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje padaryta žala paciento sveikatai;

- kitų asmens sveikatos priežiūros įstaigų medicinos dokumentų nagrinėjimas;

- klausimų ekspertams formulavimas;

- ekspertų išvadų išnagrinėjimas, papildomų ir (arba) tikslinančių klausimų jiems suformulavimas;

- paciento sveikatai padarytos turtinės žalos (įskaitant negautą darbo užmokestį) apskaičiavimas pagal gautus finansinius dokumentus. Komisija turi teisingai ir tiksliai apskaičiuoti turtinę žalą ne tik pagal pateiktus mokėjimo dokumentus, bet ir apskaičiuoti paciento prarastas pajamas iš veiklos, susijusios su darbo santykiais, individualios veiklos ir pan., apskaičiuoti jo išlaikomiems asmenims priklausančią turtinės žalos dydį. Visa tai dažnai reikalauja labai daug laiko ir pasitarimų ruošiantis posėdžiui;

- paciento sveikatai padarytos neturtinės žalos apskaičiavimas;

- Komisijos sprendimo surašymas (sprendimo, kuriuo nustatomas paciento sveikatai padarytos žalos atlyginimas, vidutinė apimtis – 8 lapai).

Per 1 valandą Komisijos posėdyje nagrinėjami 2–3 prašymai. Pasiruošimas Komisijos posėdyje nagrinėti prašymą reikalauja daug daugiau laiko nei paties prašymo nagrinėjimas Komisijos posėdyje – Komisijos posėdyje per 20–30 min. glaustai pristatoma gauta medžiaga, išklaunami posėdyje dalyvaujantys prašymus pateikę asmenys, asmens sveikatos priežiūros įstaigų atstovai bei priimami Komisijos sprendimai.

2) Palyginus komisijų, kurių darbo apmokėjimo dydį pavesta nustatyti Sveikatos apsaugos ministerijaiⁱ (Komisijos, Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos (toliau – CDMEK)ⁱⁱ ir Lietuvos bioetikos komiteto biomedicininių tyrimų ekspertų grupės (toliau – BTEG)ⁱⁱⁱ narių), darbo apmokėjimo dydžius, nustatyta, kad:

- visų šių komisijų nariams nustatytas vienodas apmokėjimo už posėdžio valandą dydis – 0,082 pareiginės algos bazinio dydžio, nustatyto iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusios redakcijos

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatyta tvarka (toliau – senasis bazinis dydis), atlygis;

- Komisijos narių apmokėjimo už pasirengimą posėdžiams dydis yra mažiausias: Komisijai nustatytas 0,14 senojo bazinio dydžio atlygis už pasiruošimą posėdyje nagrinėti vieną prašymą, CDMEK nustatytas 0,21 senojo bazinio dydžio atlygis už pasiruošimą posėdyje nagrinėti vieną skundą (nuo 2023 m. balandžio 22 d. padidintas nuo 0,14 iki 0,21, atsižvelgiant į tai, kad CDMEK nagrinėjami skundai tampa sudėtingesni, vis daugiau skundų nagrinėjimų prasitęsia teismuose, taip pat CDMEK narių kaitą, kurios galima priežastis – atlygio dydis), o BTEG – 0,28 senojo bazinio dydžio atlygis už atliktą biomedicininio tyrimo dokumentų mokslinę-etinę ekspertizę (recenziją).

II. Siūlomos priemonės. Projektu siūloma nustatyti:

1) tokį Komisijos narių pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, nustatyto Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme (toliau – pareiginės algos bazinis dydis), koeficientą už vieną Komisijos posėdžio valandą, kad Komisijos narių atlygio išraiška eurais liktų iš esmės tokia pat kaip pagal galiojančius nuostatus – 0,009 pareiginės algos bazinio dydžio atlygį. Taikant pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį 1 785,4 euro, tai būtų 16,07 euro (0,82 euro daugiau nei šiuo metu);

2) 0,022 pareiginės algos bazinio dydžio atlygį už pasiruošimą Komisijos posėdyje nagrinėti vieną prašymą. Šis dydis iš esmės toks pat kaip siūlomas nustatyti CDMEK nariams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. V-37 „Dėl Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu Nr. 24-104 (juo siūlomas dydis – 0,0219). Taikant pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį 1 785,4 euro, tai būtų 39,29 euro (13,25 euro daugiau nei šiuo metu).

III. Priemonių kaštai. Komisijos narių atlygiui pagal projektu siūlomas koeficientus per metus reikėtų 130 030,86 euro (37 502,97 euro daugiau nei 2023 m.).

Metai		Už posėdžius		Už pasirengimą nagrinėti prašymus		Iš viso (4+7)	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Koeficientas	Posėdžių valandų skaičius	Atlygis	Koeficientas	Prašymų skaičius	Atlygis	4+7
2023 (pareiginės algos bazinis dydis – 186 eurais)	0,082	1 085 val. (5 narių*) ir 223 val. (pirmininko) (2023 m. duomenys)	(1085 val. x 0,082) + ((223 val. x 0,082) + 30 %) = 88,97 + 23,7718 = 112,7418 x 186 = 20 969,97 Eur	0,14	2 748 (2023 m. duomenys)	2748 x 0,14 x 186 = 71 557,92 Eur	20969,97 + 71557,92 = 92 527,89 Eur
2024 (pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis – 1785,4 eurais)	0,009	1 085 val. (5 narių*) ir 223 val. (pirmininko) (2023 m. duomenys)	0,009 x 1785,4: (1085 x 0,009) + ((223 x 0,009) + (223 x 0,009) x 0,3) = 9,765 + 2,6091 = 12,3741 x 1785,4 = 22 092,72 Eur	0,022	2 748 (2023 m. duomenys)	2748 x 0,022 x 1785,4 = 107 938,14 Eur	22092,72 + 107 938,14 = 130 030,86 Eur

* Tiek narių (be komisijos pirmininko) paprastai dalyvauja posėdyje

Komisijos nariams atlygis mokamas iš Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) administruojamos sąskaitos, kurioje kaupiamos asmens sveikatos priežiūros įstaigų įmokos žalai, atsiradusiai dėl paciento sveikatai padarytos žalos, atlyginti (toliau – sąskaita).

VLK pateiktais preliminariais duomenimis, 2023 m. sąskaitos pajamos – 6 525 017,35 euro, išlaidos – 1 422 762,03 euro, iš jų atlygis Komisijai ir ekspertams – 112 936,43 euro. 2024 m. planuojamos sąskaitos pajamos – 6 509 tūkst. eurų. Atsižvelgiant į didėjantį prašymų atlyginti paciento sveikatai padarytą žalą skaičių, 2024 m. Komisijos ir ekspertų veiklai apmokėti suplanuota 250 tūkst. eurų.

IV. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas. Nenustatomi.

V. Nauda visuomenei. Priėmus projektą bus užtikrinta Komisijos narių atlygio atitiktis Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis ir Komisijos narių teisė gauti teisingą apmokėjimą už veiklą Komisijoje.

Projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijomis ir Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos. Institucijos, išskyrus Teisingumo ministeriją, pastabų neturėjo. Pagal Teisingumo ministerijos pastabą patikslintas projekto teikimas.

Projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus (vedėjas Donatas Keršis, tel. +370 5 205 5290, el. paštas donatas.kersis@sam.lt) patarėja Aušrinė Storpirstienė (tel. 219 3319, el. paštas ausrine.storpirstiene@sam.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Ministras

Arūnas Dulkys

Aušrinė Storpirstienė, tel. 219 3319, el. paštas ausrine.storpirstiene@sam.lt

ⁱ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr. 253 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo įgyvendinimo“

ⁱⁱ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. V-37 „Dėl Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos nuostatų patvirtinimo“

ⁱⁱⁱ Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. sausio 7 d. įsakymas Nr. V-11 „Dėl Lietuvos bioetikos komiteto biomedicininį tyrimų ekspertų grupės veiklos ir ekspertų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“